

**Apel public al asociației profesionale a procurorilor
„Inițiativa pentru Justiție”
către Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii**

Stimați membri procurori ai CSM,

Având în vedere că prin Hotărârea nr. 68/22.01.2020 a secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii s-a stabilit calendarul pentru examinarea propunerii ministrului justiției de avizare a numirii doamnei Gabriela Scutea în funcția de procuror general al PÎCCJ, a domnului Crin Nicu Bologa în funcția de procuror-șef al DNA și a doamnei Giorgia Elena Hosu în funcția de procuror-șef al DIICOT,

Asociația „INIȚIATIVA PENTRU JUSTIȚIE” (AIJ), asociație profesională a procurorilor, solicită secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii ca, în exercitarea atribuției prevăzute de art. 54 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, **să emită un aviz negativ în ceea ce privește propunerea ministrului justiției de numire a doamnei procuror**

GABRIELA SCUTEA în funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru următoarele motive:

Chiar dacă legea actuală rezervă secției pentru procurori a CSM un rol redus în această procedură, garantarea independenței justiției de către CSM rămâne o datorie de rang constituțional, motiv pentru care este necesar ca procurorul propus pentru funcția cea mai înaltă să fie evaluat de către secție cu maximă responsabilitate, ținând cont nu doar de cele prezentate în proiectul de management și de prestația la interviuri, ci și de aspectele de viață profesională sau privată care nu îl recomandă pentru această funcție sau care creează vulnerabilități evidente pentru Ministerul Public.

În ceea ce o privește pe doamna procuror Scutea Gabriela, atragem atenția că, atât din cele declarate de domnia sa în cadrul interviului susținut în fața ministrului justiției, cât și din aspecte omise, dar ușor verificabile, rezultă că nu are calitățile morale și profesionale necesare pentru a ocupa cea mai înaltă funcție din Ministerul Public.

Referitor la calitățile morale ale doamnei Scutea, arătăm că acest procuror, care a participat la proteste ale magistraților împotriva modificării legilor justiției și codurilor penale, inclusiv la Bruxelles, care apare în fotografii pe internet ținând în mâini o foaie cu mesajul „RESPECTAȚI MCV”, care l-a impresionat pe domnul ministru de justiție Cătălin Predoiu prin cunoștințele sale despre MCV într-atât de mult încât a propus-o pentru funcția de procuror general al PÎCCJ în această procedură care nu respectă MCV (la a treia candidatură a sa) și care susținea într-un interviu luat pe scările Curții de Apel București că *„trebuie să se legifereze în țara noastră pe baza unor studii de impact”* (a se vedea <https://www.facebook.com/romania.europalibera/videos/594355927797327/?v=594355927797327>), este același procuror care, din funcția de secretar de stat, a coordonat Direcția de elaborare acte normative din cadrul Ministerului Justiției în săptămâna în care s-a elaborat celebra OUG nr. 13/2017 din

31.01.2017, adoptată „noaptea ca hoții” și publicată în Monitorul Oficial al României din 01.02.2017. Anterior aceasta coordonase, în fapt, elaborarea proiectului ordonanței de grațiere, care urma să fie adoptată în ședința de Guvern din 18 ianuarie 2017.

După ce în ședința de Guvern din 18 ianuarie 2017, Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a vorbit despre cei „doi elefanți – ordonanța de grațiere și ordonanța de modificare a codurilor penale” aflați în încăpere, cu scopul de a stopa adoptarea intempestivă a unor proiecte de ordonanțe de urgență pregătite pe ascuns la Ministerul Justiției, cu efecte dezastruoase asupra înfăptuirii justiției, ministrul Florin Iordache a procedat, prin Ordinul nr. 169/C/2017, la o reorganizare în ceea ce privește funcțiile de conducere din cadrul ministerului, în cele mai importante dintre acestea numind magistrați detașați.

Astfel, începând cu data de 25.01.2017, doamna Scutea Gabriela, a cărei ultimă zi de detașare la Ministerul Justiției era 31.01.2017, a primit atribuția coordonării Direcției de elaborare acte normative și misiunea de a duce la capăt elaborarea de către personalul Direcției, care invoca numeroase obiecțiuni, a proiectului de act normativ adoptat în 31.01.2017 ca OUG nr. 13/2017.

Deși în presă au apărut diverse relatări și dezinformări cu privire la evenimentele petrecute atunci în Ministerul Justiției și rolul jucat de doamna Scutea în elaborarea OUG nr. 13/2017, inclusiv cu referire la atribuirea unei calități de „salvatoare” prin introducerea termenului de 10 zile până la intrarea acesteia în vigoare (introdus însă ca urmare a argumentelor de ordin practic prezentate de juriști din cadrul Ministerului Justiției), doamna procuror nu a clarificat situația, trecută sub tăcere inclusiv în cadrul interviului dat în fața actualului ministru al justiției.

Ulterior nominalizării doamnei Scutea ca propunerea ministrului justiției pentru ocuparea funcției de procuror general, „Asociația Inițiativa pentru

Justiție”, a solicitat în mod public Ministerului Justiției precizări cu privire la aceste chestiuni de interes național, apelul nostru fiind ignorat.

Secția pentru procurori a CSM se poate lămuri însă cu privire la toate aspectele de interes pentru formularea avizului, prin transmiterea unei solicitări către Ministerul Justiției ca, în temeiul unei colaborări loiale, având în vedere și scopul demersului, să transmită pentru studiu actele relevante, dar și prin solicitarea de relații de la alte instituții unde se găsesc originale sau copii ale actelor relevante.

Considerăm că pentru asigurarea unei justiții independente secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să facă tot ceea ce îi stă în putință pentru ca în funcția de procuror general al PÎCCJ să nu ajungă un procuror care s-a arătat nu numai obedient față de un membru al executivului, dar și zelos și foarte eficient, într-o discreție totală, atunci când s-a pus problema elaborării unor acte normative în contradicție vădită cu valorile statului de drept.

În condițiile în care întreaga activitate a doamnei Scutea Gabriela la Ministerul Justiției din acea perioadă „delicată” din cariera sa a putut fi verificată de ministrul justiției, pe baza documentelor din arhiva ministerului, iar subiectul a fost evitat în cadrul interviului (ceea ce nu s-a întâmplat în cazul altor candidați, care au fost întrebați în privința temelor sensibile neabordate ori abordate insuficient în prezentare), considerăm că tocmai aceste trăsături morale au fost cele care au avut un rol determinant în luarea deciziei de către membrul executivului.

Pe lângă cele semnalate mai sus, arătăm că, în cadrul interviului, doamna procuror Scutea Gabriela a făcut o serie de afirmații foarte grave, din care rezultă că aceasta are tendința de a afecta independența procurorilor din subordine.

Astfel, aceasta a relatat, cu mândrie, un episod din 2013: *„Își deschideau dosare reciproce un procuror DNA și un procuror DIICOT de la Galați. În*

acel moment i-am chemat pe ambii procurori-șefi la mine (eu eram singurul procuror de conducere din București) și le-am zis: «Dacă nu vă rezolvați singuri acest lucru, eu stau o noapte și scriu un conflict pozitiv de competență și să vedeți cum vi le aranjez în două pagini, după care vă faceți de râs. Potoliți-vă oamenii să nu-și mai deschidă dosare!»” Episodul, pe care l-a relatat la câteva minute după ce a precizat că cetățenii simpli nu pot fi împiedicați să formuleze plângeri prin care se deschid dosare penale, dovedește din plin că domnia sa este conștientă că asupra procurorilor se poate acționa pe cale ierarhică în sensul împiedicării deschiderii de dosare penale și că înțelege să utilizeze această cale când apreciază de cuviință.

Acest mod de exercitare a funcției de conducere, neconform cu standardele deontologice ale profesiei, prezintă totodată și conotații penale. În acest sens, evocăm, cu titlu de exemplu, recenta condamnare definitivă a unui fost procuror-șef al DIICOT urmare a unui dosar instrumentat de DNA, pentru o infracțiune de favorizare a făptuitorului, concretizată într-o ingerință în activitatea procurorilor subordonați. Ne întrebăm în ce temei un procuror ierarhic superior ar putea emite o dispoziție scrisă ca un procuror să nu se sesizeze din oficiu cu privire la fapta altui procuror. Iar dacă nu ar putea emite o astfel de dispoziție scrisă, cum ar putea da o astfel de dispoziție verbală, și să se mai și laude cu ea?

Din alt punct de vedere, episodul denotă că doamna Scutea Gabriela nu cunoaște cine, cum și în ce condiții declanșează un conflict pozitiv de competență – carență profesională inadmisibilă la orice nivel al carierei de procuror.

Un alt episod relatat de doamna Scutea în cadrul interviului, din care reiese cum înțelege aceasta raporturile ierarhice din cadrul Ministerului Public, este cel în care și-a exprimat nemulțumirea față de faptul că, examinând sesizările privitoare la persoane care activau în cadrul „Baroului Bota”, procurorii de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București făceau o apreciere proprie în ceea ce privește latura subiectivă a

infracțiunii, fără a se conforma instrucțiunilor emise de domnia sa, care preluase dintr-o opinie separată la o decizie a ÎCCJ.

Pe de o parte, „îndrumările” obligatorii despre care a făcut vorbire doamna Scutea nu se sprijină pe o bază legală, reprezentând astfel o încălcare a independenței procurorului, o ingerință nepermisă în adoptarea soluției de către acesta, iar nu o modalitate de exercitare a controlului ierarhic.

Pe de altă parte, doamna Scutea Gabriela pare a nu înțelege care considerente sunt cele corelative soluției: cele din hotărârea judecătorească sau cele din opinia separată a judecătorului rămas în minoritate?

Discursul doamnei Scutea Gabriela culminează însă cu o frază năucitoare prin lipsa de logică: „*la DIICOT, pe criminalitate organizată, de multe ori atât de multe probe ai – poate – încât își pierde relevanța, nu mai obții rezultatul, faptul probator la care te-ai referit*”.

De altfel, necunoașterea de către doamna Scutea a problematicei urmăririi penale rezultă și din proiectul de management – o înșiruire de generalități și date statistice – care, în cele 35 de pagini, conține foarte puține referiri la urmărirea penală, activitatea esențială a Ministerului Public.

Sub acest aspect, se remarcă și lipsa oricărei note de originalitate a proiectului de management, acesta fiind în general o reiterare mai mult sau mai puțin reformulată a unor aspecte cuprinse în proiecte de management anterioare ale sale sau ale altor procurori, uneori preluate cu *copy-paste* (jenant fiind aspectul că, la pag. 23, își propune ca țintă... reducerea achitărilor sub 2% în anul 2019).

Anul 2019 a fost unul deosebit față de anii anteriori prin aceea că, printr-o mediatizare fără precedent, au fost aduse în atenția publicului deficiențe nu doar punctuale, ci și sistemice, în ceea ce privește desfășurarea urmăririi penale, în cauze privind infracțiuni deosebit de grave, aspecte față de care se impune luarea de măsuri de la vârful Ministerului Public (viteză de reacție necorespunzătoare, lipsa unor dotări tehnice necesare, incapacitatea anumitor procurori de a sesiza existența unor urme materiale și călcarea acestora în

picioare, scurgeri de informații ori dezinformări, existența unor obstacole legale în ceea ce privește posibilitatea de colaborare a procurorilor cu specialiști din alte instituții ori chiar cu procurori din cadrul altor structuri de parchet etc.). Cu toate acestea, proiectul de management al doamnei Scutea a rămas în linii mari același cu cel prezentat ministrului Tudorel Toader, ceea ce trădează lipsa de viziune și înclinarea spre forme fără fond.

Trebuie să remarcăm totuși un aspect de noutate: după un an ca 2019, în care s-au întâmplat multe, iar doamna Scutea s-a prezentat în fața ministrului Tudorel Toader cu același fular pe care l-a purtat la demonstrația de la Bruxelles împotriva modificărilor nocive ale legilor justiției, aceasta adaugă la proiectul său de management o notă foarte personală, de un cinism sinistru: *„Nu sunt adeptul modelului: rezolvarea unei probleme vine dacă se modifică legislația. Am capacitatea să mă detașez de obiectivele asociației profesionale din care fac parte.”* (pag. 13). Precizarea vine în contextul în care doamna procuror este membru fondator al singurei asociații profesionale care a susținut demersul ministrului Cătălin Predoiu de a organiza o procedură de selecție care încalcă flagrant atât recomandările din raportul MCV, cât și pe cele ale GRECO și ale Comisiei de la Veneția. De asemenea, este singura asociație profesională a procurorilor ai căror reprezentanți au avut, anterior procedurii de selecție, convorbiri nepublice cu domnul ministru. În acest context nu putem să nu ne întrebăm dacă nominalizarea doamnei Gabriela Scutea a făcut obiectul negocierilor purtate în spatele ușilor închise, la Ministerul Justiției.

Concluzionând, considerăm că un procuror duplicitar, care clamează valorile europene ale statului de drept, dar care, fiind detașat temporar în cadrul executivului, se detașează la rândul lui de aceste valori, ca și de principiile fundamentale ale profesiei, un procuror care, primind în ultimele zile ale detașării sarcina de a înfrânge rezistența funcționarilor din Ministerul Justiției puși să elaboreze textul unei ordonanțe de urgență mult-dorite de

politicienii cu probleme penale, nu solicită încetarea detașării, nu avertizează public cu privire la ce se întâmplă în ministerul devenit al Anti-Justiției, ci își duce la capăt însărcinarea, cu efectul declanșării unor mișcări de stradă fără precedent pentru apărarea justiției, nu este demn de funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Considerăm, de asemenea, că un procuror cu tendințe dictatoriale, care nu respectă independența (oricum, limitată) a procurorilor subordonați și care își prezintă, public, ministrului justiției, presiunile exercitate asupra acestora drept calități care îl recomandă pentru cea mai înaltă funcție în Ministerul Public, un procuror care în cadrul interviului public dovedește carențe în pregătirea sa profesională și în înțelegerea specificului activității unei structuri de parchet, iar în planul de management prezintă forme fără fond, nu îndeplinește condițiile necesare pentru a ocupa funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Atașăm prezentului comunicat un exemplar al ordinului ministrului justiției nr. 169/C/2017, care la art. 4 prevede că doamna secretar **de** stat Gabriela Scutea coordonează Direcția elaborare acte normative, și că i se delegă doamnei secretar de stat Gabriela Scutea dreptul de semnături pentru toate lucrările direcției. De asemenea, la art. 12 se prevede că proiectele de acte normative se prezintă ministrului justiției, după avizarea lor de către secretarul de stat coordonator. Din aceste dispoziții, rezultă dincolo de orice îndoială că, fără avizarea de către doamna secretar de stat Gabriela Scutea a proiectului Ordonanței de urgență nr. 13/2017, avizare dată în contradicție cu obiecțiunile direcțiilor de specialitate, ministrul justiției, Florin Iordache, nu ar fi primit lucrarea și nu ar fi putut promova în Guvern proiectul de act normativ, adoptat sub numele de Ordonanța de urgență nr. 13/2017.

Față de cele expuse mai sus, vă adresăm solicitarea de a aviza negativ propunerea ministrului justiției de numire a doamnei SCUTEA GABRIELA în funcția de procuror general al PÎCCJ, făcând astfel dovada că secția pentru procurori a CSM are capacitatea de asumare a unui „rol central” în cadrul

procedurilor de numire în marile funcții din Ministerul Public, așa cum recomandă organismele internaționale, în special Comisia Europeană, GRECO și Comisia de la Veneția.

Data: 29.01.2020

Cu aleasă considerație,

Asociația „Inițiativa pentru Justiție”,
procuror Sorin Marian LIA, co-președinte
procuror Bogdan-Ciprian PÎRLOG, co-președinte